

5
1954

ახალგაზრდების სიმღერა

ჩვენ გვიყვარს შავ-შავ თვალებიან ბრწყინვალე
 ჩვენი სამშობლოს მსურით გართული,—
 ვით გასაფხულის წინასწარ სიღვა
 თებერვლის ღამით გამოხატული!
 მშვიდობით ვსძლიეთ ომის ცეცხლს, მშვიდვარს,
 ისევ მშვიდობის ვართ მონატრული!
 გვიყვარს მზე როცა ეფრქევა მუხვებს
 და გვიყვარს დროცა ცაღ ამართული,—
 უოველ ოცდასამს მხედრული გრგვინვა,
 უოველ ოცდახუთს ჰიში ქართული!

ნ ი ა ნ ბ ი

გალიზიანებულმა კონდუქტორმა იქვე მდგომ სამ ახალგაზრდას, რომლებიც ქერათმიანს გარს შემოხვეოდნენ და ეშმაკურად ილიმბოლდნენ. ამათ მაშინვე მოიქექეს ჯიბეები.

ტროლეიბუსი დაიძრა. ქერა ახალგაზრდამ ერთხანს უხევი აფათურა ხელი, მერე პალტო გაიხსნა და კოსტიუმის ჯიბეები მოიხსრია. რაკი იქაც ვერაფერი „იპოვა“, ახლა შარვლის ჯიბეები მოსინჯა, ჯერ მარჯვენა, მერე მარცხენა ჯიბეს ჩხრეკავდა. ეძება, ეძება, და უცებ... ოთხად გაკეცილი ცხვირსახოცი ამოიღო, აუჩქარებლად გაშალა და ხმაურით მოიხოცა ცხვირი.

მგზავრები შეაშფოთა ამ უტიფრობამ. სამი ახალგაზრდა კი თავშეუკავებლად ახარხარდა. ისინი იცინოდნენ, ხელს ჰკრავდნენ ერთმანეთს, მგზავრებს ეხლებოდნენ, თან გამამხინველად უყვიროდნენ ქერათმიანს, აქეზებდნენ:

— სალოლ, ტუშო!.. აი ოინიც ესეთი უნდა!..

ქერათმიანს ერთი ნაკვიცი არ ასთამაშებია სახეზე. ის უტიფრად შესცქეროდა ხალხს, ამხანაგებს. ეტყობოდა, გულში ამაყობდა, ძმაბიჭები რომ უქებდნენ „ვაჟაკობას“. შეურაცხყოფილმა კონდუქტორმა ლამის ცრემლები გადმოყარა.

— მაშ მე თქვენი დასაციინი ვარ!—თქვა მან და კვლავ ზარის ფოლაქს მისწვდა.

— კარგი! კარგი! არ იტირო... მოგცემთ ფულს!..—ავდებით თქვა ქერა ახალგაზრდამ, უბის წიგნაკიდან ხუთთუმნიანი ამოიღო და ქალს გაუწოდა.

— ეს რა არის?—გაუკვირდა კონდუქტორს.—სადა მაქვს იმის დრო, ეს ხუთთუმნიანი დაგიხურდო?

— ეს ვინ არის, ტო?! ხან რატო ბილეთს არ იღებო, ეხლა ფულს ვაძლევ—ბილეთს არ მაძლევს... შარზეა?!—გაასავსავა ხელეები ახალგაზრდამ და მგზავრებს ისეთი თვალით გადახედა, თითქოს შველას ითხოვდა მათგან: „დამეხმარეთ, ამ ქალთან ვერას გავხლიო“.

— ხურდა ფული მომეცი, ასეთია წესი, ტროლეიბუსში რომ შემოდინხარ, თან ხურდა უნდა იქონიო, აგერ, წაიკითხე!—კონდუქტორმა კედელზე გაკრულ განცხადებაზე მიუთითა, ხუთთუმნიანი კი მაინც გამოართვა ვაჟს.—შენისთანებს უფასოდ მგზავრობის ხალისი რომ წაერთვას, ამიტომ გიხურდავებ ამ ფულს.—თქვა მან, ჩანთიდან წვრილი ფული ამოიღო და თვლას შეუღდა.

— ვინ არიან ეს ახალგაზრდები?—გაკვირვებით და აღშფოთებით იკითხა ერთმა ქალმა,—სად გაიზარდნენ? ნუთუ საქმე არა აქვთ რა?

— რატომაც არა აქვთ!—უპასუხა გვერდით მდგარმა მამაკაცმა.—ხომ ხედავთ, ერთობიან, ესეც „საქმეა“. ვინაობისა კი რა მოგახსენოთ. მხოლოდ ერთი მათგანი მეცნობა, აი, ის, ნაცრისფერქულიანი. წელს მისაღებ გამოცდებს აბარებდა უნივერსიტეტში. მას შემდეგ კი თვალი არ მომიკრავს.

ამასობაში კონდუქტორმა ხურდა გადათვალა და ქერა „ტუშოს“ ამხანაგებზე მიუთითა:

— ამათვისაც იღებთ ბილეთს?

ქერათმიანმა ჯერ ამხანაგებს გადახედა, მერე კონდუქტორს ჩახედა ჩანთაში.

— ვაა! სუმეკა სულ მთლად დაგცარიელებია. მეცოდები, აი მოიტა ჩემი ხუთთუმნიანი, ხურდას მოგცემ.

თავისი ფული თითქმის ძალით უკანვე გამოართვა და მერე ისევ ჯიბეებში დაიწყო ხელის ფათური, ჯერ აბაზიანი ამოაძვრინა, მერე ორ და სამკაპიკიანი, შარვლის ჯიბიდან შაურისანი დაუმატა და ერთად გაუწოდა კონდუქტორს, კბილების ღრეჭით, ეტყობოდა მეტად კმაყოფილი იყო, რომ ზუმრობით ფული მოიოხა.

— რა გვარი ხართ, ამხანაგო?—ლაპარაკში ჩავერიე მე.

— დუნდუკოვ-კორსაკოვი გახლავართ!—თავი ასწია და ისე მომიგო.

მისმა ამფსონებმა კვლავ გადაიხარხარეს.

მე დაველოდი. სადღა იყო ჩემი ოცნება ლამაზ თბილისზე!

— სალოლ... დღეს გემოზე გავგატარებინე დრო...—უთხრა ერთ-ერთმა ქერათმიან ყმაწვილს, მხარზე მოწონებით ხელი დაჰკრა; მერე ყველანი მოულოდნელად ძალით გაღებულ ტროლეიბუსის კარებიდან რიგრიგად გადახტნენ.

8. ჯინჯარაქი

ლამაზია თბილისი: მოედნებით, ბაღებით, ხეივანებით დამშვენებული. გამოგრტყდებით, ძალიან მიყვარს ჩემი მშობლიური ქალაქი. მაგრამ, მარტო მე მიყვარს განა თბილისი?! ვინ მოსთვლის რამდენმა მემატრიანემ, გეოგრაფმა, პოეტმა თუ მოგზაურმა ინახულა იგი. ათასჯერ ასწერეს და გადახატეს ჩუქურთმებით მორთული შენობები, ქუჩები, მტკვარზე დაკიდული აივნები, აი ეს პროსპექტიც, მომწონს რომ ასე მოასფალტებულია. ზედ ტროლეიბუსით მივქრი. სანაპირო ქუჩის მარცხენა რიგის მშენებლობა რომ დამთავრდება, აბა, მაშინ ნახეთ თბილისი: მტკვარი გულს გაივსებს და ზედ ელვანზე უსწრაფესად გაიფრებენ მოტორიანი ნავი.

კარგია, ლამაზია ჩვენი თბილისი! კარგია და ხალხი ხომ უკეთესი. სადღაა ძველი უსაქმური და ლაზღანდარა კინტო, ისედაც ხმაურიან ქუჩებს ლანძღვა-გინებით რომ იკლებდა. დღევანდელი თბილისელი განათლებული, ნასწავლი, ზრდილობ...

— მოქალაქევე! თქვენი ბილეთი!..—ფიქრში გართულს მომესმა კონდუქტორის გალიზიანებული ხმა.

ეს რა დამემართა! ოცნებას ისე გავუტაცავარ, რომ ბილეთის აღება დამეიწყებია. აღარც კი მახსოვდა, ტროლეიბუსში თუ ვიჯექი. შევწუხდი. საჩქაროდ ჯიბეზე ვიკარი ხელი და კონდუქტორს ხურდა ფული გაუწოდე. მაგრამ მაშინ ვიგრძენი, რომ კონდუქტორი ამ სიტყვებით მე კი არ მომმართავდა, არამედ ჩემს უკან მდგარ ზოლებიან პალტოში გამოწყობილ ქერა ახალგაზრდას, ვარდისფერდაკრული სახე ცბიერი ღიმილით რომ უკრთოდა და ახლად ამოფეთქილი ბუსუსები მიმზიდველად უბრწყინავდა საუღლავაზე.

— ახალგაზრდავ! რამდენჯერ უნდა მოგმართოთ? აილეთ ბილეთი.—გაიმეორა კონდუქტორმა.

— ვახ! ერთი ასტანოკვის გულსათვის ბილეთი უნდა ავიღო?!—ნაძალადევი განცვიფრებით თქვა ქერა ახალგაზრდამ.

— ერთია თუ ათი, ამას მნიშვნელობა არა აქვს. ბილეთი უნდა შეიძინოთ.

— დამაცა და შევიძინე.

— როდემდე უნდა დაგაცადოთ? თქვენთან ლაპარაკში მოვცდი ქალი...

— არ მინდა და არ ავფლებ, ძალა ხარ!—გაჯიუტდა ქერათმიანი.—ხომ გითხარი მალე უნდა ჩავიდე-მეთქი.

ეტყობოდა, რომ კონდუქტორს თანდათან ელეოდა მოთმინება.

— ახალგაზრდავ! ტროლეიბუსი თქვენი საკუთრება ხომ არ გგონიათ, უბილეთოდ რომ მგზავრობთ?! აილეთ ბილეთი, თორემ ჩამოგსვამთ!

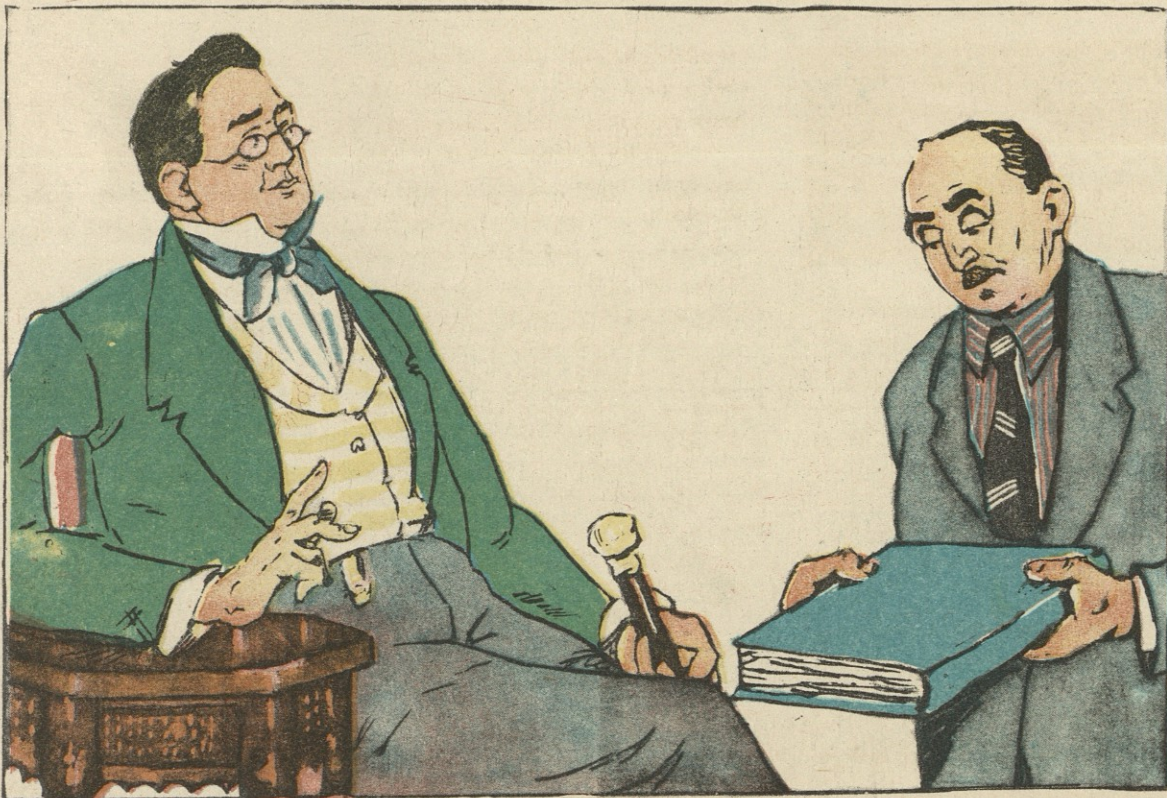
— ვახ... რალა მე ამომილე მიზანში, ჩემს მეტი უბილეთო სხვა ვერავინ ნახე?—გაცხარდა ახალგაზრდა, პალტოს სახელო აიწია და კართან მივიდა.

იქნებ ფული არა აქვს თან, გავიფიქრე. კიდევ შემებრალა ქერა ახალგაზრდა, რომელსაც, ვინ იცის, ფული სახლში დარჩა და სორცხვილი რომ დაფაროს, უხეზობას მიმართავს, დრო უნდა გაიყვანოს სანამ ტროლეიბუსი უახლოეს გაჩერებას მიაღწევს. ის იყო უნდა მეთქვა მისთვის,—მე ავიღებთ-მეთქი ბილეთს, მაგრამ ვერ მოვასწარი; კონდუქტორმა ზარის ფოლაქს თითი დააჭირა და ტროლეიბუსი შეჩერდა.

— კარგი, ჰო!.. ნუ ჰიკუინებ! წაიყვა შენი ტროლეიბუსი, ავიღებ ბილეთს.—საკმაოდ უხეში კილოთი განაცხადა ახალგაზრდამ და უბეში ჩაიყო ხელი.

— თქვენც აილეთ ბილეთი. ეს ლაპარაკი თქვენც გვებზათ. ყველას ცალ-ცალკე ხომ არ უნდა მოგმართოთ!—უთხრა უკვე საკმაოდ

— ალექსანდრ სტრევენი, გავხედე და თქვენი უკვლავი კომედია ვთარგმნე ქართულად.

— შერე? როგორ შეხედნენ თქვენს თარგმანს თეატრები?

— მათ თვითონ ჰქონიათ თავისი ვაი ჰკუხიან და ჩემთვის რაღას მოიცოდნენ?!

ა. ს. გრიბოედოვის უკვლავი კომედია

125 წელი შეხრულდა რუსული დრამატურგიის დიდი კლასიკოსის, პოეტისა და სახელმწიფო მოღვაწის ალექსანდრე გრიბოედოვის გარდაცვალებიდან. ა. ს. გრიბოედოვის გენიალური კომედია „ვაი ჰკუხიან“ ქართულად მრავალჯერ არის თარგმნილი. ვბეჭდავთ ერთ ნაწყვეტს ამ კომედიის ახალი თარგმანიდან, რომელიც შეხრულებულია ს. ფაშალიშვილის მიერ.

(სცენა მე-II მოქმედებიდან)

ჩაცკი

მე სიხარულით გავხედებოდი მოსამსახურე, მსახურად ყოფნა კი—მეჯავრება!

ფაშალიშვილი

საქმეც ეგ არის, რომ ყველანი ხართ თამამები, რომ იკითხავდით—რას შვებოდნენ თქვენი მამები, მაშინ უფროსთა მაგალითზე თქვენც ისწავლიდით და ცხოვრების გზას სწორად გავლიდით!

ჩვენ, მაგალითად, ან ბიძაჩვენს—აწ განსვენებულ მაქსიმ პეტროვიჩს—ქვეყნის წესი რარიგად სწამდა? არათუ ვერცხლზე, ის სულ ოქროს ჭურჭელზე სწამდა! თან ასი კაცი ჰმსახურებდა—ნეტარხსენებულს, მთლად ორდენებში იჯდა, რჩეულ ცხენებს დაჰყავდათ! სულ სასახლეში მსახურობდა,—ვის სასახლეში?

ეკატერინე მეფის კარზე მსახურობდა ის!

ო, მაშინ ისე როდი იყო, როგორც დღეს არის: იმ დროში ყველა მედიდურად იღვწოდა, რადგან, ორმოცი ფუთი წონა ჰქონდა თვითელ მათგანს!

თავს დაუკრავდი—ყურადღებას არ მოგაქცევდა, ავარცხნილ ქოჩრის ერთ ბეწვსაც კი არ შეარხევდა! დიდკაცობა ხომ, მით უმეტეს, სხვებს არა ჰგავდა: სხვა ქცევა ჰქონდა, სხვანაირად ჰქმნდა და სვამდა! თვით ბიძაჩემი!—თავადს და გრაფს რით არა სჯობდა?

სურიოზული იერი და მტკიცე ზნე ჰქონდა, მაგრამ თუ დიდთა საამებლად საჭირო იყო, ისიც ცდილობდა—წელში მდაბლად რომ მოხრილიყო!

სასახლეში, ერთ მიღების დღეს, ის უცაბედად, თურმე წაიქცა, კეფა დაჰკრა, ემწარა მეტად, და საწყალ მოხუცს ხრინწიან ხმით აღმოხდა კენესა.

მაგრამ მეფემ შენიშნა ესა

და უმაღლესი გაღიმებით დააჯილდოვა,— კეთილინებებს და დასცინეს!.. მან კი იდროვა, ადგა, გასწორდა სალამისთვის—ვით ითხოვს რივი და ისევ, განგებ, მეორეჯერ წაიქცა იგი! ხარხარი უფრო გაძლიერდა... მათ შესაჯერად

კვლავ წაიქცა მესამეჯერაც!

ა? თქვენ რას იტყვით? ჩვენ ამას ვთვლით აზრშეწყობილად: მწარედ დაეცა, მაგრამ ბოლოს წამოდგა ტკბილად! სამაგიეროდ ვის იწვევდნენ იქ ვისტიანთვის? ვისა ხედებოდა ტკბილი სიტყვით სასახლის კარი? მაქსიმ პეტროვიჩს!. ვისა სცემდნენ ყველანი პატივს? მაქსიმ პეტროვიჩს!.. დიახ, ვანა ხუმრობა არი? ჩინს, თუ პენსიას ვინ არიგებს, ვის უმაღლიან? მაქსიმ პეტროვიჩს!.. მაშ!.. აბა, თქვენ კი, ახლანდელგებს—რა შეგიძლიათ?

ჩაცკი

თითქოს ქვეყანას დაუწყია გასულელება, თქვენ შეგიძლიათ ამოოხვრით ესლა სთქვათ მწარედ, როცა უწინდელ დროს—ეხლანდელ დროს შეადარებთ! თუმც გადმოცემა ახალია—კაცს გეძნელება

მის დაჯერება, რომ მხოლოდ იმას ადიდებდნენ, მას ჰქონდა ბედი, ვისიც ხშირ-ხშირად იბრებოდა შორილი ქელი! რომ ომში კი არა, მშვიდობიან ცხოვრების ზღურბლებს შუბლით იღებდნენ, იატაკებს ურტყამდნენ შუბლებს! ვისაც უტირდა—მათთვის წარბსაც არ შეარხევდნენ, ხოლო მალა მდგომთ—პირფერობის ქსელში ახვევდნენ! პირდაპირ შიშის და მონობის დრო იყო ისა, და ყველაფერი მეფისადმი ერთგულებისა და თავდადების ცრუ ნიღაბქვეშ იფარებოდა! მე ბიძათქვენზე როდი ვამბობ, საგანგებოდა! ნუ შევაშფოთებთ იმის ფერფლსა, მაგრამ ჩვენს დროში, თუნდ მონურ ჭინით აღტყინებულ სულმდაბალ ბრბოში, ვინ მოისურვებს საკუთარი კეფა გაწიროს იმისთვის, რომ ხალხი აცინოს?

ზოგი მის ტოლი მოხუცი კი შურიით ღნებოდა ამ მალაყებზე და თავს, ალბათ, ეუბნებოდა: ახ, ნეტავ მეც მხედეს ეგ ბედო!..

თუმც მათი ჯიშის

სულმდაბლები და პირმოთნენი კიდევ არიან, მაგრამ დღეს იმათ დაცინვის და სირცხვილის შიში ალაგმავს ხოლმე,—და, ტყუილად კი არა ხდება, რომ მეფის ჯილდო მათ დღეს უკვე ძუნწადა ხვდებათ!

ფაშალიშვილი

ახ, ღმერთო ჩემო, ეს ნამდვილი კარბონარია!

დახურულ კარებიდან მრისხანე ხმა ისმოდა:

— შემდეგი!

პასუხად ვილაყის გვარი და სახელი ითქვა.

— დასვით რკინის პალოზე! — გაისმა განაჩენი.

მე ქრუანტელმა დამიარა ტანში.

„ვაი ამ კამას“, გავიფიქრე გუნებაში ამ სტრიქონების ავტორმა. სად ვარ, სიზმარია თუ ცხადი?

— შემდეგი! — გაისმა ისევ ბრძანების კილო დახურულ კარებში და უფრო სასტიკი განაჩენი გამოიტანეს:

— აღულებული გუდრონი დაახსით!

მე მუხლები მომეკვეთა და ღეროვნის კედელს მივეყრდნე.

— შემდეგი! — კიდევ უფრო უარესი განაჩენი.

ცივმა ოფლმა დამასხა.

— გაახურეთ ქურა! — გაისმის მთავარი ინკვიზიტორის ხმა. მეტი გზა არაა, უნდა გავიქცე და შევატყობინო სადაც ჯერ არს, მაგრამ მუხლები არ მემორჩილება, შიშისაგან მთლად ვცახცახებ.

ვაითუ გაიღოს დახურული კარები და მწვდნენ მეც კისერში და ჰაიდა გახურებულ ქურაში! — დამცეცხლა თავში ამ აზრმა თუ არა, მოვიკრიფე ძალ-ღონე და დავაპირე გაქცევა, რადაც არ უნდა დამჯდომოდა, მაგრამ ვილაყის განწირულმა და სასოწარკვეთილმა ხმამ შემაჩერა!... — ყვიროდა ის ადამიანი, რომელსაც, ეტყობოდა, სასტიკ განაჩენს უმზადებდნენ.

— ცოცხლად რომ ჩამომკიდოთ და ქვევიდან შემინთოთ ცეცხლი, სულ ერთია მე ნახშირად ვერ გადავიქცევი.

ეს რაები ესმის ჩემს ყურებს, ამ საბედისწერო დახურულ კარებიდან. ხმა ისმის, თვალთ ვერ ვხედავ. კიდევ უფრო შემზარავი ამბავი ესმის ჩემს ყურებს:

— ბარნაბიშვილი საკირეში ჩაუშვით, გააყოლეთ სამი-ოთხი კაცი! — აცხადებს ვილაყა ინდეფერენტულად, თითქო რბილ სავარძელში ჩამჯდარიყოს. საწყალი ბარნაბიშვილი!

ანდა როგორ შეიძლება ასეთი დამშვიდებული ნერვებით ამისთანა გაუგონარი ამბების ლაპარაკი? რა კატეგორიის სისხლი უნდა უჩქეფდეს ძარღვებში იმ ადამიანებს, რომლებსაც დამშვიდებით შეუძლიათ უცქირონ ბარნაბიშვილის საკირეში წამებას?

დახურულ კარებში, ალბათ, ვილაყ დიდი სისხლისმწმელი იყო ჩაქეტილი, რომელსაც ასე გულგრილად განოპქონდა ერთიმეორეზე შემაზრზენი განაჩენები.

— 20-25 კაცი აუზში ჩაუშვით! 30-35 სული ელექტრობოძებზე მიამაგრეთ! 20 სული კოცონზე! 10-15 სული გალავნის მარგილებზე! — ტყვიამფრქვევით ისროდა განაჩენს-განაჩენზე უღმობელი ხმა დახურულ კარებიდან.

მაგრამ გულს განმგმირავი უკანასკნელი განაჩენი იყო. თვით უსასტიკესი ნერონიც კი ვერ მოიფიქრებდა მსგავს სისასტიკეს. ეს საშინელი განაჩენი გამოიხატა შემდეგ დიალოგში:

— სად არის ლომები და ვეფხვები?

— ხვალ დილით ადგილზე იქნება! — იყო პასუხი.

— მაშ არ დაგავიწყდეთ, ლომებზე და ვეფხვებზე მიუშვით ქალები და ბავშვები!..

ამის გაგონება და პერპენდიკულარულ მდგომარეობიდან ჰორიზონტალურ მდგომარეობაში აღმოვიჩნდი თურმე ღეროვნის იატაკზე. თავზე სანიტრები მადგნენ, თვალი რომ გავახილე.

— რა მოგივიდათ? — შემეკითხა თვალუქუნა ასული.

— იქ, იქ, დახურულ კარ... — ამოვიკენესე მე და კვლავ დავაპირე გულისწასვლა, მაგრამ უცებ გაიღო დახურული კარები, საიდანაც ისმოდა ტაშის გრიალი.

— რა ხდება იქ, განაგებინეთ! — გულის ფანტქალით შევეკითხე თვალუქუნა ქალიშვილს.

— ჩვეულებრივი საწარმოო თათბირია, პიონერთა კულტურისა და დასვენების პარკის მშენებლობის შესახებ!.. ჰოდა, საშენ მასალას ვერ აწვდიან დროზე. ისე დიდებული პარკი იქნება, არ გინახავთ სქემა? შესავალში მარმარილოს ლომები და ვეფხვები იქნება, შადრევნები, კოცონი, აუზი...

ამ დროს თურმე პარკში ქანდაკებებს რკინის პალოებზე აგებდნენ, ნათურებს გალავნის მარგილებზე ამაგრებდნენ, მარმარილოს ლომებსა და ვეფხვებს ქალები და ბავშვები რეცხდნენ, ბარნაბიშვილი კირით სავსე მანქანაზე იჯდა მწვისქვილესავით კირში ამოგანგლული... აღულებულ გუდრონს კი გზატკეცილებზე ასხამდნენ...

მიხეილ გომიზაშვილი

ოკიდე მოქდა ხნობა საბჭოთა აკიის ისოკიიდე

ნახ. მ. თთარ-ისა

აქ ფაშისტური „ჭიქის“ და „ვეფხვის“ წელგათრეული ძველი ჯოგია. გვახსოვს და ვიცნობთ, მათი წყალობით ჩვენ შევისწავდეთ ზოოლოგია...

იძულებითი მარშით მოდიან, თან მოჰყვებიან ხიშტით ჩვენები. გვახსოვს და ვიცნობთ, მათი წყალობით ჩვენ შევისწავდეთ უცხო „ენები“.

ჩვენს თვითმფრინავზე თითო ვარსკვლავით რას აღვნიშნავდით, გახსოვთ მკითხველებს. ისევ და ისევ მათი წყალობით გვიცნობენ როგორც ვარსკვლავთმრიცხველს.

გამომძიებლის მაგიდასთან ზის გამოცდილი გადაწყვიდელი, პასუხისგებაში რამდენჯერმე ნამყოფი მორდებ ჯინჯინაუპილი.

— ბრალდებულს ჯინჯინაუპილი, ავტობუსში ასვლისას, თქვენ აღმოგაჩნდათ ორ ტომარაში ჩაწყობილი ხამი ტილოს ნაჭრები. ზოგი მათგანი ერთ მეტრს არ აღემატებოდა, ზოგი კი — უფრო ნაკლები ზომისა იყო. ადასტურებთ ამ შემთხვევას?

- წვეთი წყალი არ გაუფა!
- ხამი ტილოს ნაჭრები სულ ოცდაცამეტი ცალია.
- სწორედ დაგითვლიათ!
- სად მიგქონდათ ხსენებული ნაჭრები?
- სახლში.
- სად ცხოვრობთ?
- ფეთხანის უბანში.
- კი მაგრამ, თქვენ ხომ სამ ნომერ ავტობუსზე ჯდებით, სამ ნომერ ავტობუსს ფეთხანის უბანში რა უნდოდა?

— პირი ფეთხანის უბნისკენ ჰქონდა და რა ვიცოდი, თუ ავტობუსიც უკუღმართია და ზურგისკენ მიდის!

- რად გინდოდათ ამდენი ხამი ტილო?
- ლეიბი უნდა შემეკერა.
- ხამი ტილოთი ლეიბი უნდა შეგეკერათ?!
- შეილებს გეფიცებით.
- რად გინდოდათ ასეთი ხმელი ლეიბი?!
- ტანს ვაჩვევ, ბატონო.
- რას აჩვევთ ტანს?!
- ხმელ ლეიბს, ბატონო, თქვენ ხელში, კაცს, ვინ იცის როდის მოუწევს საპატიმროს გზაზე დადგომა. ხომ უნდა შევაჩვიო ტანი ხმელზე წოლას!

— რალა ასეთ პატარ-პატარა ნაკუწებს ყიდულობდი, მოლიან ნაჭერს ვერსად შეხვდი?

— დაიქცა ჩემი გაჩენის დღე. სამამდე თელა არ ვიცი, იმდენად უსწავლელი ვარ, რომ ავტობუსის ნომერი ვერ ვიცანი და მაგდენს მოვიფიქრებდი? აფსუს! შენისთანა პატიოსანი კაცი რომ აღრევე შემხვედროდა და გაეხსენებინა, ასეთ პატარა ნაჭრებში ფულს როგორ დავხარჯავდი!

— სად იყიდეთ ხსენებული ნაჭრები?

— საბურთალოს ბაზარზე. ნაჭერ-ნაჭერ მოგვკრიფე, ცოტ-ცოტა ფული გადავიხადე. მოგეხსენებათ, რა ძნელია ერთად ფულის ჩათვლა.

ამის შემდეგ სახალხო გამომძიებელი ტუხაუპილი მორდება ჯინჯინაუპილის ოჯახს ეწვია. გადათვალ-გადმოთვალა ლეიბები და რაკი მორდებს სამ ლეიბზე მეტი არ აღმოაჩნდა, მისი ოჯახი კი ხუთი სულისაგან შედგებოდა და თვითულ მათგანს წესით თითო ლეიბი ერგებოდა, ცოდვით კინალამ იტირა: რას ვერჩით ამ საწყალ, გაუნათლებელ კაცს, ჭადიდან ნახშირი ვერ გამოუჩრჩევია და რალაცა ხამი ტილოს ყიდვა როგორ უნდა დაეუშალოთ.

როგორც უსაფუძვლო ბრალდების გამო გათავისუფლებულ მორდებსაგან შევიტყვეთ, მას ამჟამადც სამი ლეიბი აქვს, არც მეტი, არც ნაკლები. გათავამებული ჯინჯინაუპილი ახლა კაბარდინ-კოვერკოტებით სპეკულაციას აპირებს და, თუ ტუხაუპილის ხელში ჩავარდა, რა გზა ექნება, კაბარდინ-კოვერკოტის ლეიბს შეიკერავს.

შკითხველი, ალბათ, ხვდება, გამომძიებელი ტუხაუპილიც, რასაკვირველია, მაშინვე მიხვდებოდა, რომ მორდებ ჯინჯინაუპილს, რომელმაც სპეკულაციისათვის ორჯერ აგო პასუხი და ხუთ წელიწადს პატიმრობაში ბრძანდებოდა, ხამი ტილო ლეიბისათვის არ უნდოდა, მაგრამ... შეეცოდა და დაუჯერა.

ასე საცოდავად გამოიყურება გამოუცდელ გამომძიებლის ხელში ჩავარდნილი გაქნილი სპეკულანტის საქმე.

3. კორინთელი

საბჭოთა ემოციების ტორნისა და სნაპდის შესახებ

ცისფერ ვაჟბატონს გული დაენვა — არტიდერის ცეცხლის შეფრქვევით. გვახსოვს და ვიცნობთ, მათი წყაღობით სხვადასხვა ფერშიც კარგად ვერკვევით.

თვით „რეისტაგი“ ლალაღებს, ერთხელ მტერი სიკვდილმა როგორ მოსცედა... გვახსოვს და ვიცნობთ, მისი წყაღობით ვისწავდეთ ქვეყნად ხელისმოწერა.

რედაქციაში რაიონებიდან შემოსულ ფოსტას ვათვალი-
ერებდი. ერთმა კორესპონდენტმა დამინტერესა. წერილი პა-
ტარა ქალაქის აღწერით იწყებოდა, რომელიც ეს-ესაა დაბი-
დან ქალაქად გადაეკეთებინათ.

ლამაზი სახლები, მოვლილი კარმიდამო, ლარივით სწო-
რი, მოკირწყლული ქუჩები, მაგრამ... აქ ჩვენს კორესპონ-
დენტს მრავალწერილი დაესვა. მის ქვემოთ გულისტკივი-
ლით იწერებოდა, თუ მათი პატარა ქალაქი როგორ განიცდი-
და სასმელი წყლის დიდ ნაკლებობას.

გადავწყვიტე, ამ კორესპონდენტთან დაყრდნობით ჩვენი
ეურნალისათვის ფელეტონი გამეკეთებინა. ხელმარცხნივ რაი-
ონიდან მიღებული წერილი დავდე და შევუდექი მუშაობას.

წერილის დასაწყისი ხელმეორედ გადავიკითხე. ჩაფი-
ქრდი. ვეცადე წარმომედგინა უწყლოდ დარჩენილი ქალაქი
და უცებ ჩემს თვალწინ გაიელვა ყოველ დღე ნახულმა და გან-
ცდილმა სურათებმა.

მე ქალაქის ცენტრიდან არცთუ ძალიან შორს ვცხოვ-
რობ, გოგებაშვილისა და პეტრიაშვილის კუთხეში, მაგრამ
რატომღაც, ჩვენს რაიონში წყლის მოწოდება მხოლოდ ეპიზო-
დურად ხდება. თუკი შესაძლებელია თბილისის ზოგიერთ რაი-
ონებს წყალი მუდმივად ჰქონდეს, ჩვენმა რა დააშავა!.. თბი-
ლისის საათობით იზრდება. ადამიანები ხეები როდი არიან,
უწყლობით ვერ იხარონ! ამიტომ უკანასკნელ დროში რამ-

დენი ქუჩა, რამდენი უბანი, რამდენი ასობით სახლი აშენდა
ჩემს ქუჩის იქით, წყალი კი...

მივხვდი, ასეთი ფიქრები შორს წამიყვანდა და ფელე-
ტონის წერისას ხელს შემიშლიდა, ამიტომ კვლავ რაიონიდან
შემოსულ კორესპონდენტს დავუბრუნდი.

„წყალი, — წერდა წერილის ავტორი, — ქალაქის მხო-
ლოდ ერთ უბანში მოდის და დიდიდან-სალამომდე იმ ერ-
თადერთ ონკანთან უზარმაზარი რიგი დგას. ისმის ყვირილი,
იმართება ჩხუბი, აყალმაცალი!..“

ძალაუნებურად კალამმა ქალაქზე წრე შემოხაზა და ამ
წრეს თავისი ფიქრები მოჰყვა. ფიქრები ჩემს უბანს ვერ და-
შორდა და რაიონისაკენ გზას ვერ გაუდგა.

მომავლენა, რომ ჩვენს უბანში წყალს მხოლოდ ორი
საათიდან ექვს საათამდე გვაწვდიან. ვაი მას, ვისაც იმ სა-
ათებში ტკბილი ძილი წაიღებს და წყლის აღებას ვერ მოას-
წრებს. უწყლოდ დარჩენილისათვის არავითარი წყალობა არ
არსებობს. დილის შვიდი საათიდან ჩვენს ქუჩას მოეფინება
მალა ქუჩებიდან ნიაღვარივით წამოსული წყლის მაძებარი
მამაკაცების, ქალებისა და ბავშვების ღრიალული, რომლებიც
გაქცეულ წყალს მისდევენ და კიდევ კარგი, თუკი მელიქიშვი-
ლის ქუჩასთან, უცხო ეზოში მაინც დაიჭირეს დაწრეტის პი-
რად მისული..

რამდენჯერ გვიფიქრია, ნუთუ შეუძლებელია, თბილისის
წყლის მეურნეობის მუშაკებმა, თბილისის იმ რაიონებში, სა-
დაც წყლის მოწოდება ხშირად ფერხდება, მორიგი ონკა-
ნები შემოიღონ, რათა ახლო-მახლო ქუჩების მცხოვრებლებს
შესაძლებლობა მიეცეთ ორი-სამი ქუჩის იქით მაინც აიღონ
სანატრელი წყალი.

ეს წყველი ფიქრები... ერთი ხელის მოქნევით ვეცადე
თავიდან მომეშორებინა და ისევ კორესპონდენტის სტრიქო-
ნებს ჩავეყვი.

„ჩვენი აღმასკომი ხუთი წლის წინათ შეუდგა წყლის მი-
ლების გაყვანას, მაგრამ საქმე ჯერჯერობით მხოლოდ მილე-
ბის ჩასაწყობი ორმოების ამოთხრით დამთავრდა, რომელიც
გაზაფხულობით ბაყაყების სანავარდო არედ არის გადაქცე-
ული...“

ამ სტრიქონების წაკითხვის შემდეგ განა შემეძლო არ
გავჩერებულყავი!..

როგორც ჩანდა, დღეს თავს ვერ დავალწვედი მწარე
ფიქრებს და ვერც ფელეტონს დავწერდი, ამიტომ შემოსულ
წერილში შუა ადგილი გამოვტოვე და ბოლო სტრიქონებს
გადავაველი თვალი.

წერილი ამ სიტყვებით მთავრდებოდა:
„მართალია, ჩვენი ქალაქი პატარაა, მაგრამ განა შეი-
ძლება თუნდაც პატარა ქალაქის უწყლოდ დატოვება!.. ქა-
ლაქის წინანდელი მესვეურები ქუჩაზე ერთ ქადარს დარგა-
ვდნენ და ათასი სიტყვების კორიანტელს დააყენებდნენ. საქა-
ლაქო მეურნეობა კი უპატრონოდ იყო მიგდებული.“

გეფიცებით, გულით მინდოდა ჩვენი პატარა ქალაქის
დიდი გულისტკივილი გამეზიარებინა, მაგრამ ჩემდა უნებურად
ფიქრებმა შორს გამიტაცა და ერთი ფელეტონის ნაცვლად,
მეორე ფელეტონი დამაწერინა.

ჩემი ბრალი არ არის, ღმერთო!..

ასეთი ახალგაზრდების არიან

— საკვირველი ხალხი ხართ სტუდენტები, ჩემმა მზემ,
პირველი კურსელები ხუთ-ხუთ კიქასა სვამენ და ქუჩაში სი-
მღერით ვადიან. შენი ძმაცა კი მესამე კურსზეა და პირვე-
ლი კიქაც არ გამოუტლია, რომ დახლზე თავი დახდო.

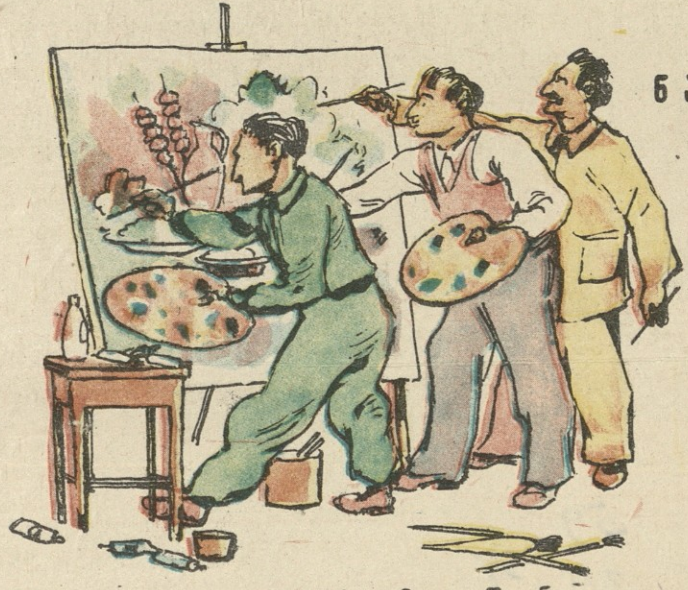
— დიახაც, ძია ბენო, იგი უკვე თავდადებული მსმელი
გახლავთ!

ზარბაზი მხაზარის ავტოპორტრეტი
ჩარჩოში
— პორტრეტების ხატვის დროს ზო-
გი თუ ფოტოს იშველიებს, ჩემთვის
ეს ჩარჩოც საკმარისია...

კრიტიკოსი პროფესორი წინაშე
— თვითონ მხატვარს ვკითხე
და ვერ ამიხსნა რისი თქმა სურ-
და ამ სურათით... მე რაღა ვუ-
თხრა აუდიტორიას!?. ისევ ფე-
რების პოეტურობისა და მრუდე
ხაზების ესთეტიკურ მნიშვნელო-
ბაზე ვილაპარაკებ...

ნატურმორტი

ცად-ცადვე არ სურთ იმოღვაწეონ,
ხატვას შეუდგნენ ერთად, ნადურად.
სურათს სახედავ აქვს „ნატურმორტი“,
ანუ უბრალოდ: მკვდარი ნატურა!

თუმც ერთმანეთი დაღოცეს ძმურად,
ღვინო მოიქცა მუხანათურად!—
და სურათს ჰქვია კვდავ „ნატურმორტი“,
ანუ უბრალოდ: მკვდარი ნატურა...

ნატურალისთვის მხაზარობა

როცა სოფლად მიავიდინეს,
„რეკორდსმენი“ იკითხა,
ორი დღე და ღამე ხატა
შემოქმედმა იგი თხა!

ვერ იქნა და ვერ დახატა
ჭიქანსავსე ნაცარა,
მესამე დღის დაღამება
უკვე თხამ არ აცაღა.

სიხარული ამეტყველდა
მხატვრის მოგრძო ენაზე:
— ვგრძნობ, სურათი თავის ფეხით
მივა გამოფენაზე!

რედაქტორი კ ა რ ლ კ ა ლ ა ქ ი. სარედაქციო კოლეგია: გრ. აბაშიძე, აკ. ბელიაშვილი,
ი. გრიშაშვილი, უჩა ჯაფარიძე, ი. ნონეშვილი, ს. ფაშალიშვილი.

ღელს ნაგაუი

— ენაცვალს დედა, წერილის წერა ბავშვობიდანვე ეზარებოდა! შიშით გულს ვერ მოვიბრუნებდი გაწეთებიდან რომ არ ეგებულობდე მის აზბავს... მთელს რაიონში აივი ისახელა ცოდნითა და შრომით... ანლა კი დებურატად დაუნახელდით!